

Täysistunto

Torstai 2.5.2024 klo 16.01—0.46

11. Hallituksen esitys eduskunnalle tieliikennettä koskevaan yleissopimukseen tehtyjen muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 36/2024 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ja esittelijänä jälleen ministeri Ranne, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.37 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esittelen nyt eduskunnalle hallituksen esityksen tieliikennettä koskevaan yleissopimukseen tehtyjen muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi, eli 36/2024 on kyseessä. Kansainväliset tieliikennettä koskevat sopimukset ovat tärkeitä oikeudellisia instrumentteja, jotka sekä helpottavat kaupankäyntiä ja kuljetuksia että kehittävät liikenteen turvallisuutta. Liikennesääntöjen ja ajoneuvostandardien erillissäätelystä on pyritty kansainvälisesti pääsemään eroon sopimalla yhtenäisistä käytännöistä.

Tässä esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission alaisen liikenneturvallisuustyöryhmän 86. istunnossa hyväksytyt muutokset tieliikennettä koskevaan yleissopimukseen. Näiden päätavoitteena on sovittaa kansainvälinen tieliikennesopimus yhteen voimassa olevien valaisinten E-sääntöjen kanssa. Suurin osa ehdotetuista muutoksista koskee ajoneuvojen valaisimia ja merkinantolaitteita sekä niiden käyttöä. Ajoneuvoalalle on tyypillistä, että sääntely on teknistä ja useissa tapauksissa hyvin yksityiskohtaista. Ajoneuvoteknologian ja siihen liittyvien sääntösten kehittyminen menneinä vuosikymmeninä on johtanut tilanteeseen, jossa tieliikennesopimuksen sisältö ei ole täysin yhdenmukainen E-sääntöjen kanssa.

Lisäksi esitetään, että eduskunta hyväksyisi muutoksiin liittyvän lainsäädännön alaan kuuluvan varauman. Ehdotetun kohdan mukaan sinistä ja/tai punaista varoitusvalaisinta saavat käyttää vain hälytysajoneuvot, jotka ovat suorittamassa kiireistä tehtävää tai joista muita tienkäyttäjiä on tarpeen varoittaa. Punainen valo on perinteisesti liitetty pakolliseen pysähtymiseen, minkä vuoksi punaisen varoitusvalaisimen käyttöä ei nähdä Suomessa asianmukaisena.

Tieliikennesopimukseen ehdotettujen muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa tieliikennesopimuksia ja vuoden 58 yhdenmukaisten teknisten vaatimusten hyväksymistä kos-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

keva sopimus. Näillä muutoksilla pyritään varmistamaan, että kansainvälinen tieliikennesopimus on ajan tasalla ja yhteneväinen voimassa olevien moottoriajoneuvojen teknisten E-sääntöjen kanssa. Nykyiset erot ja puutteet johtuvat siis pääosin nopeasta teknologian kehityksestä. Suurin osa ehdotetuista muutoksista on yksittäisiä lisäyksiä ja muutoksia eri sopimuskohtiin.

Suomessa tieliikenteessä ovat pääosin voimassa vastaavat liikennesäännöt, joita sopimusmuutoksilla esitetään toteutettaviksi. Sopimusmuutoksiin on varauduttu jo tieliikennelain kokonaisuudistuksen yhteydessä, ja sopimusmuutokset eivät näin ollen edellytä muutoksia tieliikennelainsäädäntöön Suomessa. Ehdotetut muutokset kuuluvat lainsäädännön alaan, ja sopimusmuutokset tulee hyväksyä 9.8.2024 mennessä. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Ovaska.

18.41 Jouni Ovaska kesk: Arvoisa rouva puhemies! Olen aina ihmetellyt sitä, kun Anssi Kela laulaa siinä Puistossa-kappaleessa ”valot siniset välähtää / vaatien pysähtymään”, mutta kyllä meillä edelleenkin mennään sillä, että punainen valo olisi se pysäytysvalo. Ja hyvä niin, että tämä varauma on tähän kirjattu, että sininen on sitten muuten hälytysajoneuvojen käytössä.

Meillä on tullut aika paljon palautetta erityisesti raskaan ajoneuvon kuljettajilta siitä, että kun on automaattivalot autossa, takavalot ovat pimeinä. Näissä on nyt kirjauksia ja yhteiset sopimukset siitä. Tietysti tuolla valoisammilla paikkakunnilla ja mailla on sama käytäntö kuin täällä Suomessa, mutta monesti näyttää, että auto voi olla pysähdyksissä tai jotenkin muuten niin, ettei tiedetä, onko se liikenteessä, kun takavalot eivät ole päällä tai käytössä. Tähän pitäisi nyt kiinnittää huomiota. Käsittääkseni voisi ehkä olla syytä, että ministeriö yhdessä Traficominkin kanssa hakisi, pystyttäisiinkö löytämään keinoja siihen, miten liikenneturvallisuutta voitaisiin parantaa tältä osin. Vaikka on kyse isoista kansainvälisistä sopimuksista, toisaalta me myös teemme täällä omaa lainsäädäntöämme.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Mikkonen, Anna-Kristiina.

18.42 Anna-Kristiina Mikkonen sd: Arvoisa rouva puhemies! Haluan kiittää ja yhtyä äsken kuultuun arvostetun liikenne- ja viestintävaliokunnan puheenjohtajan, edustaja Ovaskan puheenvuoroon. Erinomainen esimerkki populaarimusiikin kautta haettuna tähän keskusteluun, jossa toki tieliikenteen yleissopimukseen ehdotettujen muutosten tavoitteet ovat meillä käsittelyssä.

Tarkoituksenahan on siis yhdenmukaistaa ajoneuvojen valaisimia ja merkinantolaitteita ja niitä koskeva tieliikennesopimus ja vuoden 1958 yhdenmukaisten teknisten vaatimusten hyväksymistä koskevan sopimuksen asiaan kuuluvat määräykset. Erot ja puutteet ovat tosiaan pääosin johtuneet merkittävästä teknologian kehityksestä. Mahdolliset epäjohtomukaisuudet ajoneuvojen teknisten säännösten ja tieliikennesopimusten välillä on tarpeen poistaa, jotta vältettäisiin tilanne, jossa voimassa olevien säännösten mukaisesti hyväksytyllä ajoneuvolla voisi kuitenkin olla vaikeuksia kansainvälisessä liikenteessä.

Tämä hallituksen esitys on kaikkineen melko lailla tekninen, kansainvälisen sopimuksen päivitys osaksi kansallista lainsäädäntöä. Esityksellä ei itsessään ole taloudellisia vaikutuksia Suomelle. Lausuntopalaute tästä hallituksen esityksestä oli joko kannattavaa tai

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

neutraalia, mutta kuitenkin osa lausunnonantajista totesi esityksen muotoilujen olevan mahdollisesti hankalia juuri näiden lisävalojen kannalta, vaikka ne vastaavat nykyisin voimassa olevaa sopimusta eikä sopimuksen pohjalta ole tarkoitus muuttaa kansallista lainsäädäntöä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.